

Комітет Верховної Ради України з
питань правоохоронної діяльності

Рішення Комітету
щодо експертного висновку до
законопроекту № 13533-4

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проект Закону України про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких інших законодавчих актів України щодо посилення боротьби з корупцією в умовах збройної агресії російської федерації (реєстр. № 13533-4), поданий народним депутатом України Разумковим Д.О. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є забезпечення належного покарання за корупційні кримінальні правопорушення, вчинені під час дії правового режиму воєнного стану, а також запобігання вчиненню цих правопорушень.

У проекті Закону виявлено положення, що містять корупціогенні фактори.

Запропоновані склади злочинів, викладені у новій статті 111-3 Кримінального кодексу України, чітко не розмежовані з іншими кримінальними правопорушеннями, передбаченими в інших статтях цього Кодексу. Це створює правову невизначеність та надає органам досудового розслідування дискреційні повноваження щодо кваліфікації одного і того самого діяння за різними статтями Кримінального кодексу України.

Так, новою статтею 111-3 Кримінального кодексу України передбачена відповідальність за вчинення у період дії правового режиму воєнного стану корупційних кримінальних правопорушень, зокрема:

- привласнення, розтрату або заволодіння чужим майном;
- нецільове використання бюджетних коштів службовою особою;
- зловживання владою або службовим становищем;
- прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди.

Однак наведені ознаки складів злочинів не дозволяють чітко розмежувати їх з іншими кримінальними правопорушеннями, вже передбаченими Кримінальним кодексом України. Наприклад, аналогічний склад

правопорушення, пов'язаний із привласненням, розтратою майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем, у тому числі в умовах воєнного стану, вже міститься у статті 191 Кримінального кодексу України.

Крім того, санкції, передбачені новою статтею 111-3 Кримінального кодексу України є значно суворішими, ніж санкції у чинних статтях, що встановлюють відповідальність за аналогічне діяння. Наприклад, мінімальна санкція за привласнення та розтрату майна в умовах воєнного стану — п'ятнадцять років позбавлення волі, тоді як у чинній частині четвертій статті 191 Кримінального кодексу України — п'ять років.

Відтак, можливість застосування до одного і того самого діяння різних статей Кримінального кодексу України з неоднаковим ступенем відповідальності надає органам досудового розслідування надмірні дискреційні повноваження під час правової кваліфікації діянь, що створює ризики зловживань та вибіркового правозастосування.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура також висловила аналогічне зауваження до проекту Закону (лист № 0404-4693 вих-25 від 30.07.2025).

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 55 Закону України «Про запобігання корупції», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 31 липня 2025 року (протокол № 191) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких інших законодавчих актів України щодо посилення боротьби з корупцією в умовах збройної агресії російської федерації (реєстр. № 13533-4) **не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

